

Θέμα: Αντιρρησίες συνείδησης

1. Εσωκλείεται σημείωμα που έχει αποσταλεί στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας. Η επανεξέταση του ζητήματος είναι επιβεβλημένη τόσο ως προς το νομοθετικό πλαίσιο που το διέπει όσο και ως προς τις πρακτικές που ακολουθούνται κατά την εφαρμογή του.

2. Σχετικά έχει ενημερωθεί ο Υπουργός, ο οποίος θα προκαλέσει τη μελέτη του ζητήματος προκειμένου να διαμορφωθούν θέσεις για την αντιμετώπισή του. Το σημείωμα έχει συνεπώς μόνο ενημερωτικό χαρακτήρα.

Αθήνα 18 Ιουλίου 2002

Θέμα: Αντιρρησίες συνείδησης

1. Η εναλλακτική πολιτική – κοινωνική υπηρεσία (εναλλακτική θητεία) αναγνωρίστηκε για πρώτη φορά και ρυθμίζεται στο ν. 2510/1997. Στα πέντε χρόνια εφαρμογής του θεσμού έχουν επισημανθεί αρκετές δυσλειτουργίες.

2. Τα ζητήματα που προκαλούν δυσλειτουργίες είναι κυρίως: α. η έλλειψη επαρκούς σχετικής πληροφόρησης των ενδιαφερομένων σε συνδυασμό με το αυστηρό πλαίσιο της διαδικασίας για την υπαγωγή τους στο καθεστώς, και β. η έλλειψη σαφούς και ομοιόμορφης αντιμετώπισης όσων υπηρετούν πολιτική – κοινωνική υπηρεσία ως πολιτών που ασκούν συνταγματικό δικαίωμα και όχι ως πολιτών που απολαύουν προνόμιο. Η κατάσταση αυτή έχει αντίκτυπο στον καθορισμό της διάρκειας της υπηρεσίας, στις συνθήκες απασχόλησης, στο εργασιακό καθεστώς τους και στην πρόβλεψη για την έκπτωση από το δικαίωμα.

3. Προτάσεις νομοθετικών ρυθμίσεων για το ζήτημα της μεταχείρισης των αντιρρησιών συνείδησης στη χώρα μας έχει υποβάλει ο Συνήγορος του Πολίτη με ειδική έκθεσή του, που συνέταξε μετά από εξέταση σειράς αναφορών από τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του. Η Διεθνής Αμνηστία έχει επίσης επισημάνει, σε σχετική έκθεσή της το 1999, την ανάγκη τροποποίησης του νομοθετικού πλαισίου για την εναλλακτική θητεία.

4. Η παρέλευση πέντε ετών από την έναρξη εφαρμογής του θεσμού της εναλλακτικής θητείας προσφέρει την ευκαιρία για την επανεξέταση της λειτουργίας του στην πράξη, προκειμένου να βελτιωθεί όπου χρειάζεται. Εξάλλου, ενόψει της ερμηνευτικής δήλωσης που προστέθηκε στο άρθρο 4 με την αναθεώρηση του Συντάγματος το 2001 -η οποία κατοχύρωσε ρητά τη δυνατότητα εναλλακτικής θητείας-, η προσαρμογή του νομοθετικού πλαισίου για την εναλλακτική θητεία στις νέες συνθήκες και η βελτίωση της λειτουργίας του θεσμού είναι επιτακτική, αφού ο σχετικός νόμος επέχει ήδη λειτουργία εκτελεστικού νόμου.

5. Συνημμένα εσωκλείονται η ειδική έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη (1999) και η έκθεση της Διεθνούς Αμνηστίας (1999) για το ζήτημα.

Αθήνα, 18 Ιουλίου 2002